

Projekt HOBOfemia spouští unikátní RDS dotazníkové šetření

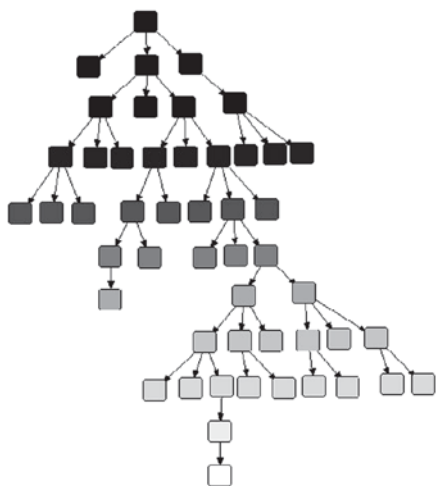
7. června 2016, Praha | V rámci projektu HOBOfemia: Časoprostor bezdomovců, který realizuje Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., bude poprvé v českém sociálněvědním výzkumu použita metoda tzv. RDS (respondent driven sampling) dotazníkového šetření, která umožní získat informace o jinak obtížně dostupné skupině obyvatel. V tomto případě je to právě populace bezdomovců a bezdomovkyň v Praze a Plzni. Dotazníkové šetření spočívá v aktivním zapojení samotných lidí bez domova a poskytne možnost srovnání podmínek bezdomovectví v Praze a Plzni.

O co se jedná?

Respondent driven sampling (tvorba vzorku řízená respondenty; ustálený český ekvivalent zatím neexistuje) je specifická inovativní metoda vytváření vzorku v dotazníkovém šetření. Aplikuje se na tzv. skryté nebo obtížně dostupné populace (např. uživatelé drog, nelegálně pracující cizinci atp.), o kterých zatím nemáme dostatek informací, ze kterých by se dalo vycházet. Umožňuje získat jejich nezkreslený, tedy reprezentativní vzorek. „Šetření umožní získat cenné informace o struktuře a výši dluhů, sociálních vazbách nebo způsobech vydělávání lidí bez domova,“ říká hlavní řešitel projektu Petr Vašát a dodává: „V České republice tento postup ještě nebyl doposud použitý, přičemž nebyl pravděpodobně použitý ani ve světovém kontextu na populaci bezdomovců.“

V čem spočívá RDS dotazování?

Za vyplněný dotazník, ale i za zrekrutování dalších respondentů poskytujeme respondentům finanční odměnu, která je nastavená tak, aby motivovala respondenty k účasti. Každý

respondent, který s námi vyplní dotazník, vždy obdrží odměnu a tři kupóny, které následně rozdává svým známým. Každý další respondent, který přijde s kuponem, obdrží za vyplnění dotazníku opět odměnu a další tři kupóny. Respondent, jehož kupon přinese další respondent zpět, obdrží odměnu za rekrutaci.

Při sledování struktury rekrutování (kdo byl rekrutován kým a v kolikáté vlně) lze sledovat, jak se struktura vzorku v postupných vlnách mění až k dosažení rovnováhy – tj. situace, kdy struktura vzorku zůstává konstantní a lze předpokládat, že odpovídá charakteristikám populace. Kupóny jsou připraveny tak, aby vždy bylo možno vysledovat, kdo rekrutoval a kdo byl respondent. Díky tomu

je potom možné sledovat rekruční síť. Zjišťování informace o počtu osob, které respondent ze zkoumané populace zná, umožňuje využít ve vzorku váhy, které zohlední různou dostupnost různých skupin pro rekrutaci.

Jak dotazování realizujeme?

RDS dotazníkové šetření bude probíhat v Praze a Plzni zároveň po dobu přibližně dvou až tří měsíců. Řešitelé projektu vytvořili dotazník s celkovým počtem 111 otázek. Jeho příprava zabrala dva měsíce. Dotazník byl předem testován ve třech kolech, nejdříve devíti respondenty pozvanými z ulice a pomáhajících organizací a dvakrát přímo na ulici. Dále byli vyškoleni čtyři tazatelé, dva pro každé město

Respondenti budou docházet v určitou dobu na předem domluvená místa. V Plzni to bude Dům Sv. Františka (Wenzigova 5). V Praze to budou Akademické konferenční centrum (Husova 4a) a Naděje Praha (Husitská 110/70).

Dotazování začíná v týdnu od 6. června 2016. V první vlně bude v Praze rekrutováno šest respondentů a v Plzni čtyři, se kterými bude vyplněn dotazník. Skrze těchto prvních 10 respondentů (tzv. jader) se začnou rekrutovat další respondenti. Tímto způsobem by podle plánu v Praze mělo být nasbíráno cca 300 dotazníků, v Plzni pak cca 150 dotazníků.

O projektu

Stejně jako američtí hobos před sto lety obývají dnes lidé bez domova v českých městech specifický časoprostor. Pobývají na rušných ulicích, u obchodních center nebo dopravních uzlů, jejich cesty ale vedou v různých úsecích dne i do periferních částí měst. Interdisciplinární výzkumný projekt HOBOfemia: Časoprostor bezdomovců se věnuje právě jim. Jeho cílem je popsat časoprostorovou dynamiku bezdomovectví v prostředí měst Prahy a Plzně. Další informace na www.hobohemia.eu.

Kontakt:

Petr Vašát, hlavní řešitel, tel.: 723 331 489, e-mail: hobohemia@soc.cas.cz.